

TÜRKİYE'NİN HİDROGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Türkiye'nin Yer üstü Suları

1) Türkiye'nin Akarsuları

- Akarsu Rejimleri
- Akarsu Havzaları

2) Türkiye'nin Gölleri ve Sulak Alanları

Türkiye'nin Yer Altı Suları

1) Yer Atı Suları

2) Kaynaklar

3) Kaplıcalar

Türkiye'yi Çevreleyen Denizler

Türkiye'nin Su Potansiyeli ve Su Sorunu

TÜRKİYE'NİN YER ÜSTÜ SULARI

Türkiye'nin akarsuları

- Birinci grup akarsular
- İkinci grup akarsular
- Üçüncü grup akarsular

Türkiye akarsuları arasında, kuzey ve güneydeki dağ sıralarını derin vadiler halinde yararlanarak denize ulaşan, Kızılırmak, Yeşilirmak, Sakarya, Dicle, Fırat... birinci grup akarsuları oluşturur. Bunlar boyları ve taşıdıkları su miktarı bakımından da ilk sırada yer alırlar.

İkinci grup akarsuları ise Türkiye'nin tektonik gelişimini tamamladıktan belirginleşen iklim koşullarının da etkisiyle, Anadolu'nun kuzey ve güneyindeki sıradağların denize bakan yamaçları üzerine yerleşen; Filyos Çayı, Fırtına Deresi gibi kısa boylu akarsulardır.

Üçüncü grup akarsuları; Batı Anadolu'daki tektonik depresyonlara yerleşen, B. Menderes, K. Menderes, Gediz, Bakırçay oluşturur.

AKARSULAR

Karadeniz'e ulaşan başlıca akarsular;

Kızılırmak, Yeşilirmak, Sakarya, Çoruh, Filyos

Akdeniz'e ulaşan başlıca akarsular;

Asi, Ceyhan, Seyhan, Göksu, Aksu

Ege'ye ulaşan başlıca akarsular;

Meriç, Gediz, Küçük Menderes. Büyük Menderes

Marmara'ya ulaşan başlıca akarsular;

Susurluk Çayı

Basra Körfezine Ulaşan akarsular;

Fırat, Dicle

Hazar Gölüne ulaşan akarsular;

Kura, Aras.

Türkiye akarsularının özellikleri:

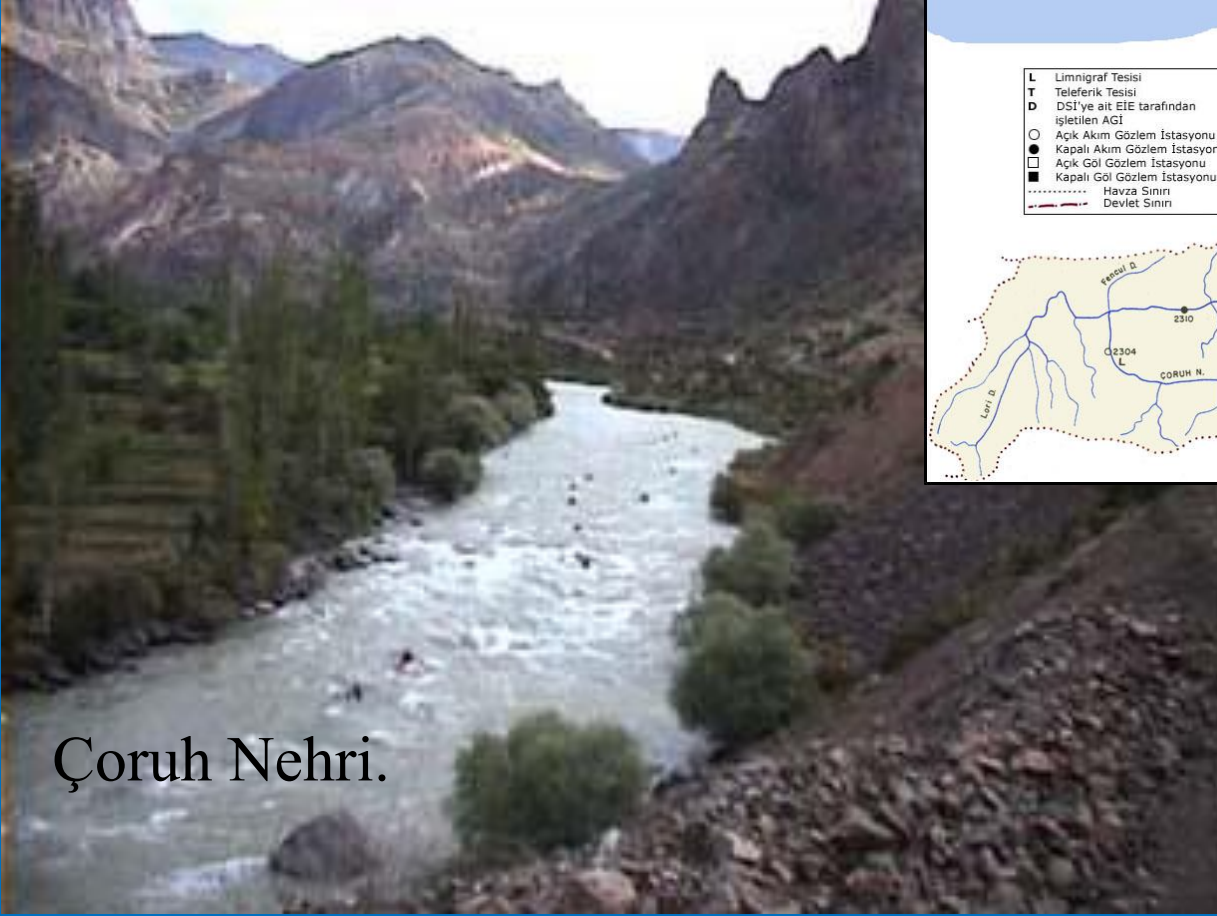
Türkiye ana hatlarıyla bir yarımada olduğu için, özellikle karasularımıza dökülen akarsuların boyları kısadır. Akım değerleri yıl içinde büyük farklar gösterirken, kar erimelerine bağlı olarak, en yüksek akımlara ilkbaharda ulaşır. Akarsularımızın bir kısmı, sınırlarımız içerisinde doğup, sınırlar dışındaki deniz ve göllere dökülürler. Dicle, Fırat, Çoruh, Aras ve Kura... bunların başlıcalarıdır. Bu durumun tersine, Meriç ve Asi nehirleri sınırlarımız dışından kaynaklanıp, ülkemiz karasularında denize dökülür. Sınırlarımız içerisindeki en uzun akarsu 1355 km ile Kızılırmak'tır. Doğu Anadolu ve Karadeniz akarsuları yüksek-dağlık alanlar nedeniyle derin vadiler içinde akmaktadır. Yağışlara bağlı olarak her zaman bol su taşıyan Karadeniz akarsuları, aynı zamanda en geniş açık havza alanını oluşturmaktadır. Grabenlere yerleşen Ege akarsuları, eğim azlığı nedeniyle genellikle menderesler çizerek akarlar.

Türkiye, önemli bir akarsu ağına sahiptir. Hidroelektrik enerji potansiyelleri yüksek olan akarsuların, enerji üretimindeki payları da çok önemlidir. İçme ve tarımsal sulama, sanayi üretimi, balıkçılık ve turizm faaliyetlerinde yararlanılan akarsularımızın, yatak özellikleri nedeniyle taşımacılıktaki payı çok düşüktür.

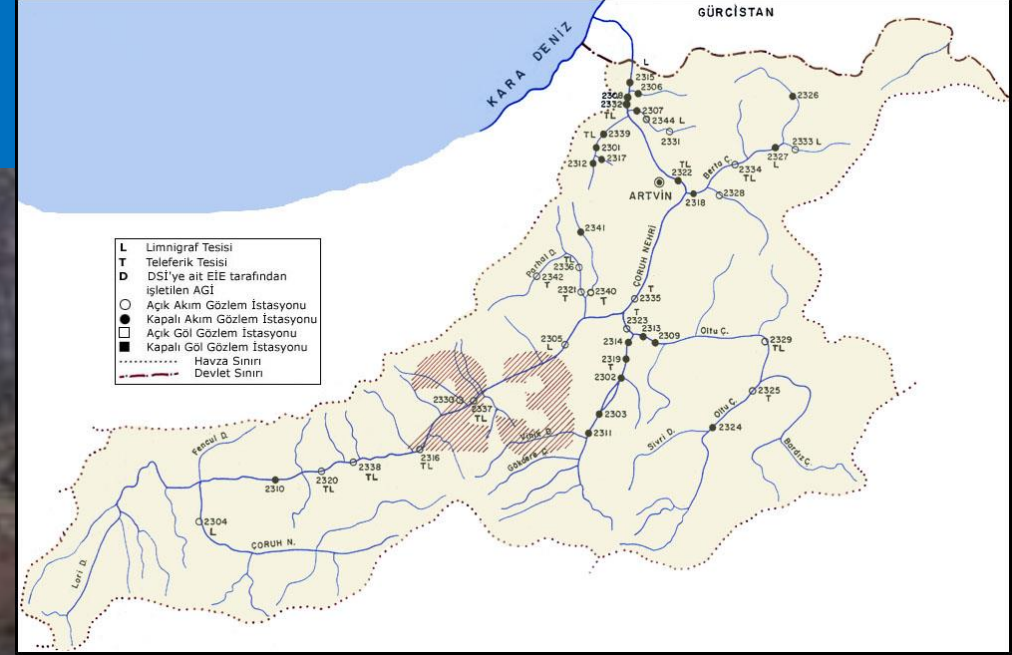
Akdeniz ikliminin etkisindeki bazı akarsular yaz döneminde kuruma aşamasına gelirken, özellikle Meriç başta olmak üzere bazı akarsularımız da hemen her yıl taşkınlara neden olurlar.

Karadeniz'e ulaşan akarsular

Çoruh Nehri.

Kızılırmak

SAKARYA NEHRİ

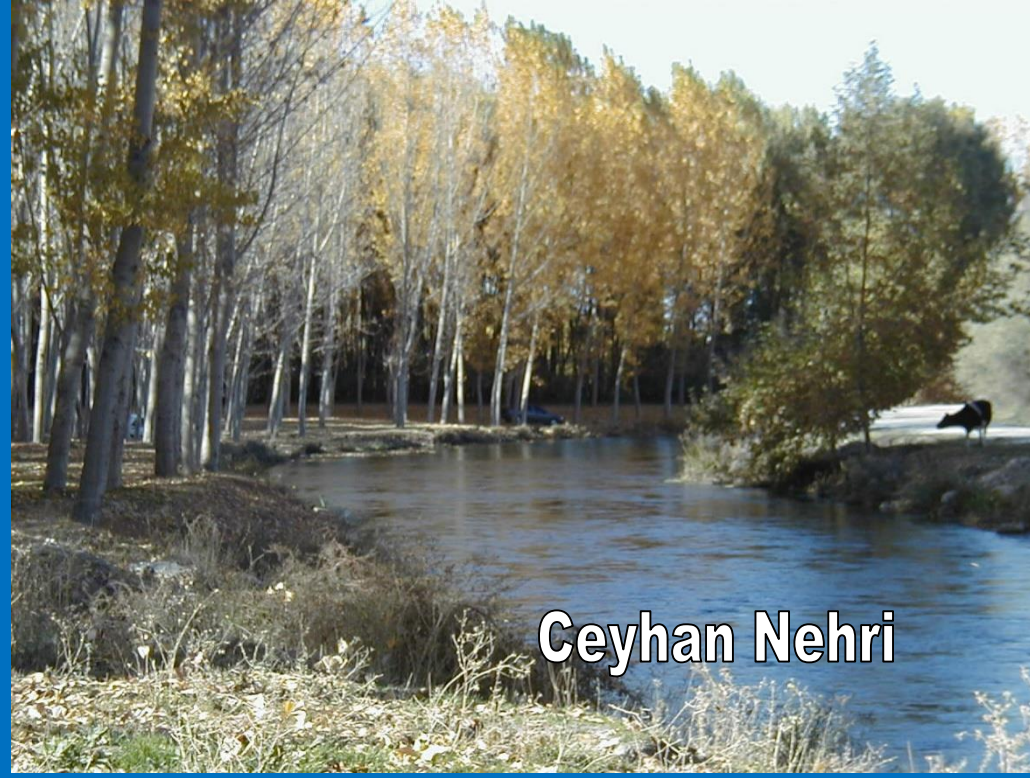

Dümrek

Akdeniz'e ulaşan akarsular

Ceyhan: Kaynağını Afřin-Elbistan çevresindeki dağlardan alan akarsu, Kahramanmarař güneyinde Aksu ile birleşerek, Düziçi-Kadirli ilçeleri arasından Çukurova'ya ulaşır. Seyhan'la birlikte Çukurova'yı sulayan akarsu, Karatař doğusunda denize dökülür.

Ceyhan Nehri

Manavgat ayı

Asi Nehri (Antakya)

sonra Suriye
şan Asi nehri,
y çizerek güneye
lökülür. Toplam
, Asi Nehri'nin,
sınırları içindedir.
n civarında olan
ve ilkbaharda
nedeniyle, tarım
arazileri ve yerleşim birimlerinde çeşitli
olumsuzluklara yol açar.

Ege Denizi'ne ulaşan akarsular

Gediz yakınlarından kaynaklanarak, Menemen yakınlarında denize dökülen Gediz Nehri, 401 km uzunluğundadır.

Kütahya, Uşak, Manisa ve İzmir illerinden geçen Gediz; ana hatlarıyla doğu-batı yönünde akış göstererek, İzmir Körfezi'ne dökülür.

Zaman zaman taşkınların görüldüğü Gediz Nehri bu dönemlerinde sık sık yatak değiştirmektedir.

Büyük miktarda alüvyal materyal taşıyan nehir, delta sahasındaki bazı adaların kara ile birleşmesine yol açmıştır.

Gediz Nehri.

Marmara Denizine ulaşan akarsular

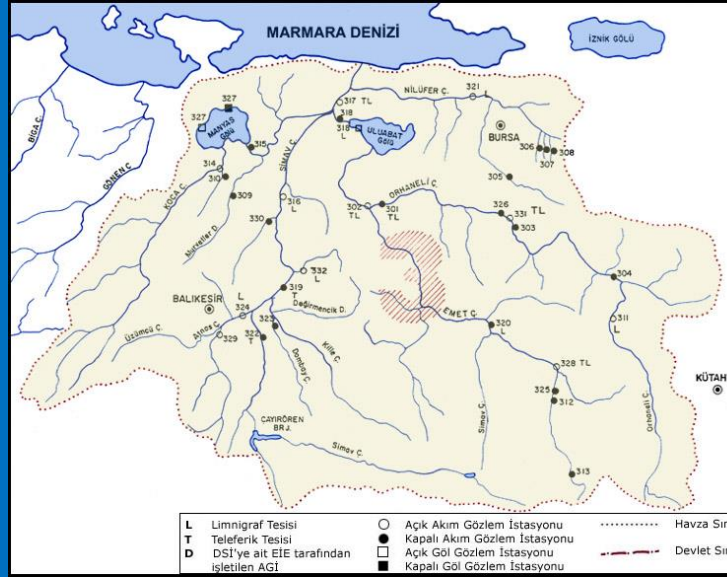
Marmara güneyinin en uzun akarsuyu olan Susurluk Çayı; Simav kuzeyindeki yükseltilerinden doğan kaynak sularının birleşmesiyle oluşur. Yüksek kısımlarında Simav Çayı olarak adlandırılan akarsu, kuzeye yönelerek, Balıkesir ovası ve kuzeyindeki dağlık alandan geçer.

Susurluk Çayı bu kısımda, önce Manyas Gölü ve Ulubat Gölünün ayaklarıyla, daha sonra Nilüfer Çayı ile birleşerek Karacabey boğazında Marmara Denizi'ne dökülür. Aşağı kesimleri, Kocaçay adıyla da anılan Susurluk Çayı'nın uzunluğu 321 km'dir.

Susurluk Çayı

Susurluk Çayı, sık sık, çevresindeki sanayi tesislerinden kaynaklanan kimyasal atık ve kirlilik sebebiyle ortaya çıkan toplu balık ölümleri ile gündeme gelmektedir.

Basra körfezine ulaşan akarsular

Doğu Anadolu'dan, güneydoğuya kadar geniş bir alanın sularını toplayan Fırat, Suriye ve Irak'tan geçerek, Basra Körfezi'ne dökülür.

Anadolu'dan geçen en uzun akarsu olan Fırat'ın toplam uzunluğu, 1263 km'si Türkiye sınırları içinde olmak üzere, 2800 km'yi bulur. En önemli kolları, Elazığ'ın Keban ilçesi yakınlarında birleşen Karasu ve Murat'tır. Keban, Karakaya ve Atatürk Barajı, Fırat üzerinde hidroelektrik enerjisi ve sulama amacıyla inşa edilen barajlardır.

720.000 km² genişliğinde su toplama havzasına sahip olan Fırat Nehri'nin rejimi yüksek dağlık alanları kapsayan beslenme bölgeleri nedeniyle, Türkiye'deki diğer akarsulara göre oldukça düzenlidir. Mart-haziran arasında yükselen akım, temmuz-ocak ayları arasında azalır. Üzerinde kurulan barajlar nedeniyle doğal akım koşulları bozulmuş olmakla birlikte, özellikle yukarı kollardaki akımı yüksektir.

Dicle Nehri

Fırat Nehri

🌐 Hazar Gölüne ulaşan akarsular

Aras Nehri;

Bingöl Dağları'nın, Erzurum il sınırları içinde kalan kuzey yamaçlarından doğan Aras Nehri, Sakaltutan Dağları'nın doğusundaki havza içerisinde kuzey yönünde akar.

Sakaltutan Dağları ile Topçu Dağı arasındaki, Mescitli Boğazı'nı geçtikten sonra Pasinler Ovası'na ulaşır. Burada, Hasankale (Pasinler) Çayı'nı alarak, akışını kuzeydoğu yönünde sürdüren akarsu, Erzurum-Kars platosunun güneyindeki çöküntü sahasından geçerek, Ermenistan sınırına ulaşır.

Aras Nehri; Türkiye-Azerbaycan, Türkiye-Ermenistan ve Azerbaycan-İran sınırının bir bölümü oluşturduktan sonra Azerbaycan'da Kura Nehri ile birleşir. 548 km'si Türkiye sınırları içerisinde olmak üzere toplam 1072 km uzunluğunda olan Aras'ın, su toplama havzası 102 bin km²dir.

Aras Nehri (Kars)

Kura Nehri (Ardahan)

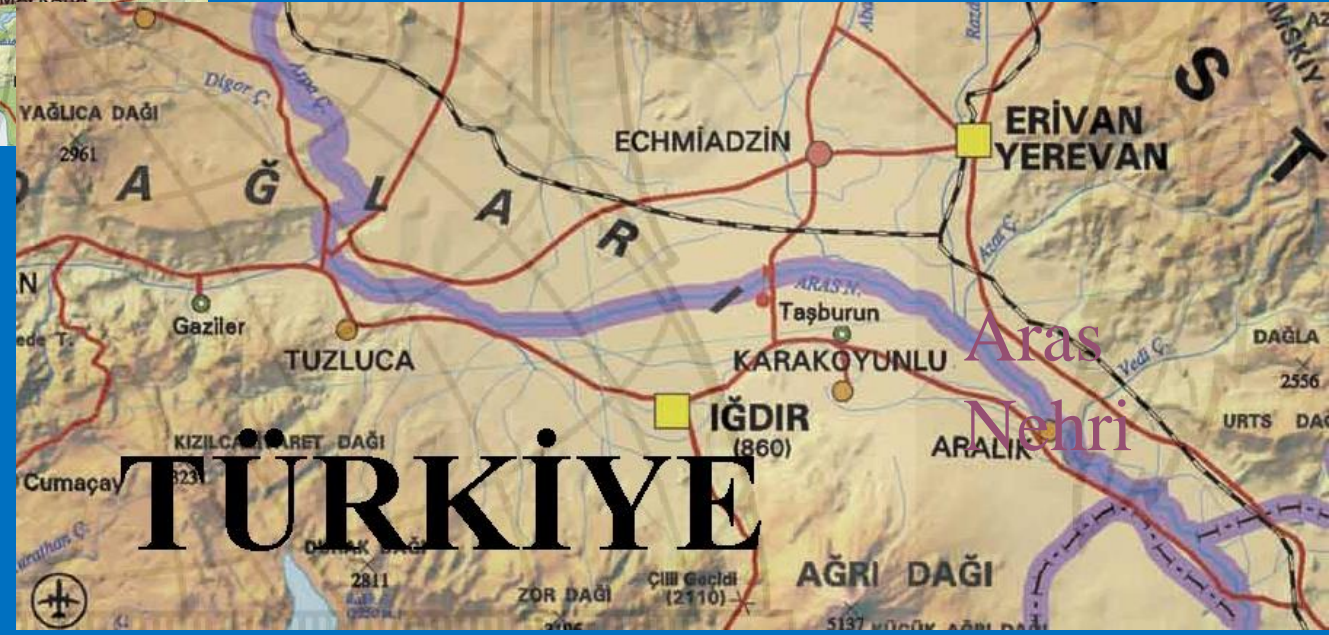
Akarsu rejimleri

- Yağmur sularıyla beslenen akarsular
- Kaynaklarla beslenen akarsular
- Kar ve buz sularıyla beslenen akarsular
- Göl sularıyla beslenen akarsular
- Karma rejimli akarsular

Türkiye'nin akarsuları genel olarak karma rejimlidir. Sadece yağmur ya da kar sularıyla beslenen akarsulara pek rastlanmaz. Ancak bazı yerlerde bir beslenme kaynağı hakim duruma geçebilmektedir.

- **Yağmur sularıyla beslenen akarsular:** Akdeniz ve Karadeniz akarsularının büyük bölümü bu gruba girmektedir. Özellikle, Akdeniz akarsularında, yaz aylarında azalan yağışlar nedeniyle akım düşer, bu nedenle suları çekildiği için rejimleri düzensizdir.
- **Kaynaklarla beslenen akarsular:** Karstik kayaların yaygın olduğu, Akdeniz Bölgesi başta olmak üzere, hemen her yerde, irili ufaklı çeşitli akarsular Kaynak sularıyla beslenir. Bu tür akarsularda beslenmenin etkisi uzun süre devam ettiği için, yıl içinde fazla akım değişiklikleri gözlenmez.
- **Kar ve buz sularıyla beslenen akarsular:** Yüksek dağlık alanlardan kaynaklanan akarsular, buralarda eriyen kar ve buzullarla beslenir. Havaların ısındığı, ilkbahar ve yaz döneminde akımları en yüksek değerlerine ulaşır. Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu ve Torosların yüksek zirvelerinden beslenene akarsulardan bu gruba girerler.
- **Göl sularıyla beslenen akarsular:** Beslenmesi yüksek olan göllerin, fazla sularını taşıyan ve göl ayağı ya da gidegeni denilen suların oluşturduğu akarsulardır. Beyşehir Gölü, Çıldır Gölü ve Kovada Gölü'nün ayakları başlıca örneklerdir. Beslenmeleri göl sularına bağlı olduğu için akımlarında fazla değişiklik olmaz.
- **Karma rejimli akarsular:** Havzaları geniş, boyları uzun olan akarsular farklı kaynaklardan beslenirler. Aşağı kesimleri yağmur, yüksek bölümler karla beslenirken, bazı kesimlerinde de kaynaklarla beslenirler. Bu durum, akımlarının da yıl içinde değişkenlik göstermesine yol açar. Kızılırmak, Yeşilirmak, Dicle, Fırat, Seyhan ve Ceyhan gibi akarsular bu gruba örnektir.

Türkiye'nin sınır oluşturan ve sınır aşan akarsuları

Sınır oluşturan ve sınır aşan akarsular

Ülkeler arasında sınırları belirleyen doğal unsurlardan biri de akarsulardır. Türkiye’de, bu özellikleriyle bilinen en önemli akarsular, Meriç ve Arpaçay’dır. Bulgaristan ile sınır oluşturan Mutlu Dere ve Irak ile sınır oluşturan Hezil Çayı diğer örneklerdendir. Türkiye’nin sınır aşan ve sınır oluşturan su kaynaklarının toplam su potansiyelimiz içerisindeki payı %36’yı bulmaktadır. Türkiye’nin kara sınırlarının %22’si nehirlerden oluşmaktadır. 20. yy. başlarından bu yana su konusundaki uluslararası uyuşmazlıkları giderebilecek ve uzlaşma ortamı yaratabilecek, hukuki düzenlemeler için çalışmalar yapılmakla birlikte, bugüne kadar, genel hukuk ilkeleri bağlamında evrensel düzeyde tüm ülkeleri bağlayıcı nitelikte kesin hükümler içeren bir kurallar sistemi oluşturulamamıştır...

<i>Komşu Ülkeler</i>	<i>Türkiye ile Olan Sınır Uzunluğu</i>	<i>Sınır Teşkil Eden Nehir Uzunluğu</i>	<i>Kara Sınırına Olan Oranı</i>
	<i>(Km)</i>	<i>(Km)</i>	<i>(%)</i>
Suriye	877	76	9
Ermenistan			
Azerbaycan(Nahçıvan),Gürcistan	610		
İran	454	243	40
Irak	331	20	4
Bulgaristan	269	38	11
Yunanistan	212	50	19
Toplam	2753	188	89
		615	22

Sıra No	Nehir Adı	İlgili Ülkeler (Nehrin Akış Yukarısından Akış Aşağısına Doğru)
SINIR OLUŞTURAN SULAR		
1	Meriç Nehri	Bulgaristan-Türkiye-Yunanistan
2	Aras Nehri	Türkiye-Azerbaycan-İran Ermenistan
3	Arpaçay	Türkiye-Ermenistan sınır suyu
4	Hezil Ç. (Dicle'nin kolu)	Türkiye-Irak sınır suyu
5	Mutlu Deresi (Rezve)	Türkiye-Bulgaristan sınır suyu
6.	Asi Nehri	Türkiye Suriye
SINIRAŞAN SULAR		
1	Fırat Nehri	Türkiye-Suriye-Irak
2	Habur Ç. (Res-ul-Ayn.Pınar)	Türkiye-Suriye
3	Nusaybin Çağ-Çağ Pınar	Türkiye-Suriye
4	Sacir Suyu (Fırat'ın kolu)	Türkiye-Suriye
5	Culap D (Fırat'ın kolu)	Türkiye-Suriye
6	B.Cırcıp suyu (Fırat'ın kolu)	Türkiye-Suriye
7	Karacurum Çayı	Türkiye-Suriye
8	Balık Suyu	Türkiye-Suriye
9	Zerkan Suyu	Türkiye-Suriye
10	Senpas Suyu	Türkiye-Suriye
11	Dicle Nehri	Türkiye-Suriye (Sınır)-Irak
12	Zap Suyu (Dicle'nin kolu)	Türkiye-Irak
13	Şemdinin Çayı (Zap'ın kolu)	Türkiye-Irak
14	Drahini D. (Hezil'in kolu)	Türkiye-Irak
15	Nerduç Çayı	Türkiye-Suriye
16	Çoruh Nehri	Türkiye-Gürcistan
17	Asi Nehri	Lübnan-Suriye-Türkiye
18	Afrin Çayı (Asi Nehri'nin kolu)	Türkiye-Suriye-Türkiye
19	Sabun Suyu (Afri'nin kolu)	Türkiye-Suriye-Türkiye
20	Kura (Kür) Çayı	Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan
21	Sarısu (Gürbulak sınır kapı)	Türkiye-İran
22	Kocadere (Velevka)	Türkiye-Bulgaristan

Sınır oluşturan ve sınır aşan sular Dünyanın Tanımsız Alanları (*)
Dursun YILDIZ Su Politikaları Uzmanı USİAD Genel Bşk. Danışmanı

Açık havzalar

- Karadeniz
- Akdeniz
- Marmara
- Ege
- Basra körfezi

Akarsuların tüm kollarıyla birlikte sularını topladıkları alan, onların havzası olarak tanımlanır. Akarsular sularını deniz ve okyanuslara ulaştırıyorsa **açık havza**, suları kara içlerinde sonlanıyor ya da göller de toplanıyorsa **kapalı havza** akarsuları olarak tanımlanır.

Karadeniz Havzası;

Türkiye’de, en geniş alanı kaplayan Karadeniz havzasını oluşturan akarsuların başlıcaları, Çoruh, Yeşilırmak, Kızılırmak, Sakarya, Bartın Çayı, Filyos Çayı’dır. Ayrıca bunların dışında Denize bakan yamaçlardan kaynaklanan çok sayıdaki küçük akarsu da, sularını Karadeniz açık havzasına göndermektedir.

Akdeniz Havzası;

Batı ve Orta Torosların su bölümü çizgisinin güney kısmı ile Göller Yöresi, Göksu, Seyhan ve Ceyhan’ın havzalarını kapsamaktadır. Dalaman Çayı, Eşen, Aksu, Köprüçay, Manavgat, Aksu, Göksu, Seyhan-Ceyhan ve Asi ırmakları bu havzanın başlıca akarsularını oluşturur.

Marmara Havzası;

Marmara, akarsular ve havzaları bakımından en fakir havzadır. Nilüfer Çayı ile Simav çayının birleşmesiyle oluşan Susurluk Çayı ile Biga ve Gönen çayları bu havzaya dökülen diğer akarsuları oluşturur.

Ege Havzası;

İki ayrı kısımdan oluşan Ege havzasının kuzey kısmını, Ergene havzasının sularını toplayan Ergene Çayı ve Meriç nehri oluştururken, güney kısmını ise, batı Anadolu ve Menteşe yöresi akarsuları oluşturur. Bakırçay, Gediz, K. Menderes, B. Menderes...bu akarsuların başlıcalarıdır.

Basra Körfezi Havzası; Doğu Anadolu Bölgesi’nin batı kesimleri ile Güneydoğu Anadolu ve Van Gölü’nün güney kesimlerini kapsamaktadır. Bu havzanın en önemli akarsuları Fırat, Dicle ve Zapsuyu’dur.

Kapalı havzalar

Orta Anadolu kapalı havzası

- Konya kapalı havzası
- Tuz Gölü kapalı havzası
- Afyon-Akarçay kapalı havzası

Göller yöresi kapalı havzaları

- Burdur kapalı havzası
- Acıgöl kapalı havzası

Van Gölü kapalı havzası

Hazar Gölü kapalı havzası

Orta Anadolu kapalı havzası:

- **Konya Kapalı Havzası:** Torosların kuzeyi ile, Obruk Platosu'ndan gelen suların toplandığı havzadır. Konya, Karapınar, Ereğli ve Karaman çevresinde tuzlu birikinti ve bataklıkları oluşturmaktadır.
- **Tuz Gölü Kapalı Havzası:** Tuzlu formasyonlar üzerinde akan Ermenek ve Melendiz gibi akarsuların oluşturduğu, Tuz Gölü'nü barındıran havzadır. Türkiye'nin en büyük tuz üretim sahasını oluşturur.
- **Afyon-Akarçay kapalı havzası;** Afyon ve Konya il sınırları içinde, içe akışlı küçük akarsuları ve Akşehir, Eber ve Karamuk göllerinin barındıran havzadır.

Göller yöresi kapalı havzaları:

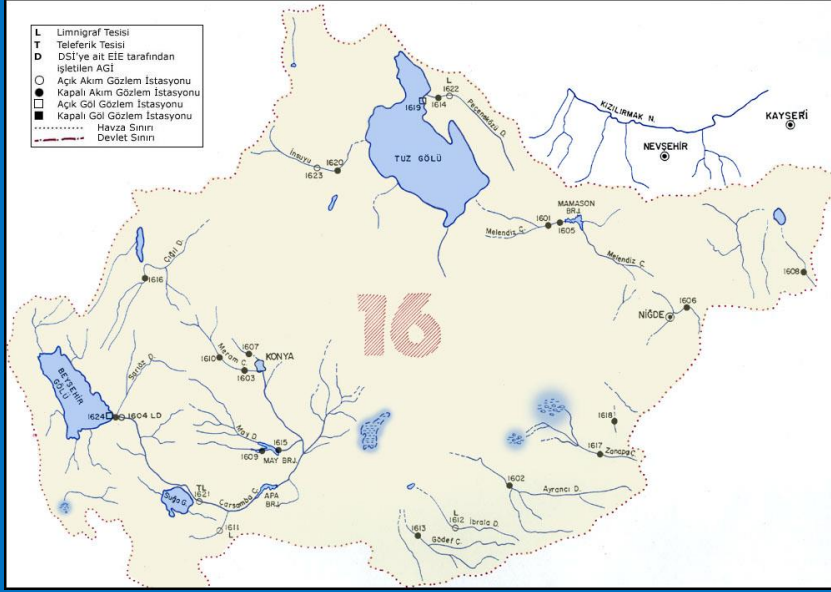
- **Burdur Kapalı Havzası;** Tektonik kökenli bir çukur olan havzayı, merkezindeki Burdur Gölü'ne ulaşan ulaşan küçük akarsular oluşturur.
- **Acıgöl Kapalı Havzası;** Göl çevresindeki çukur araziye kapsayan küçük derelerin oluşturduğu bu havzada, su girişi sınırlı, buharlaşma şiddetli olduğundan, göl suları acıdır.

Van Gölü Kapalı Havzası: Van Gölü'nü çevreleyen havzadır. Tektonik kökenli bir çukurluğun bir bölümünün, Nemrut Dağı'ndan çıkan lavlarla tıkaması sonucunda oluşmuştur. Havzaya kuzeyden, soda içeren volkanik kayalardan geçerek katılan akarsular nedeniyle, göl suları sodalıdır.

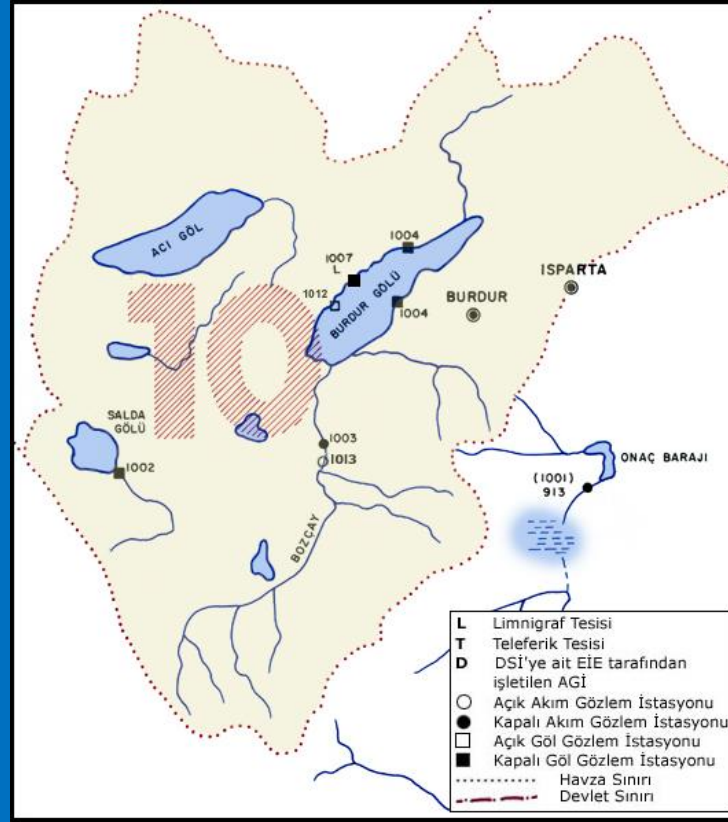
Hazar Gölü Kapalı Havzası: Kars yakınlarından doğan, Kura ve Bingöl Dağları'ndan kaynaklanan Aras nehirlerinin, Azerbaycan'da Hazar Gölüne dökülerek oluşturduğu havzadır.

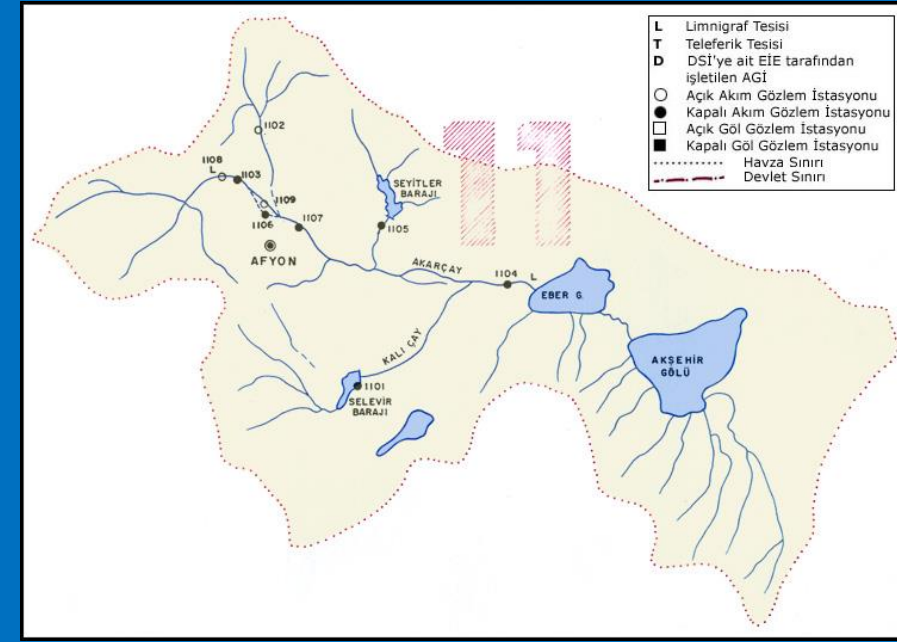
Orta Anadolu Kapalı Havzası

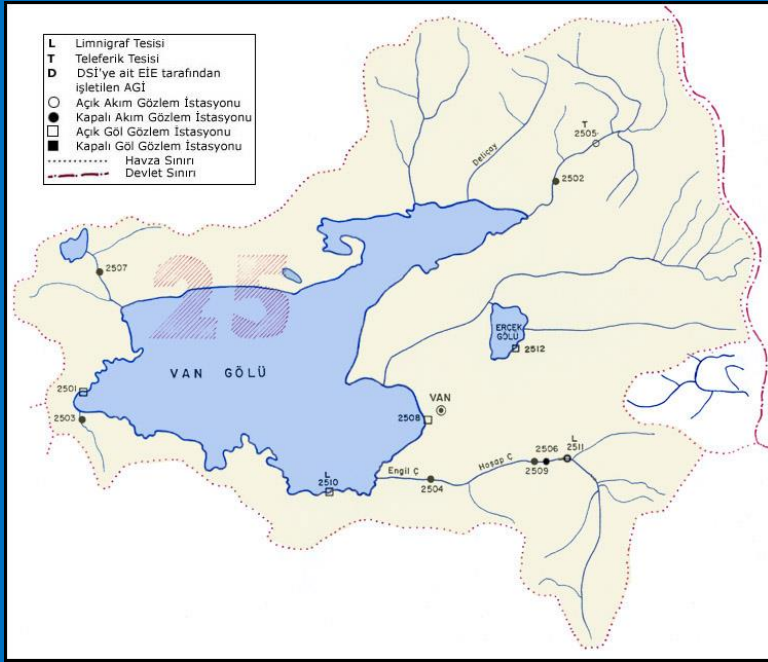
Burdur Kapalı Havzası.

Afyon-Akarçay Kapalı Havzası

Van Gölü Kapalı Havzası

Türkiye'nin Gölleri

Tektonik göller

Tuz Gölü, Beyşehir Gölü, Eğirdir Gölü, Burdur Gölü, İznik Gölü.

Set gölleri

Alüvyal set gölleri; Eymir, Mogan, Uzungöl, Köyceğiz, Sapanca, Büyük ve Küçük Çekmece Gölleri, Delta Gölleri

Volkanik set gölleri; Van Gölü

Volkanik göller; (Krater-Kaldera-Maar Gölleri)

Gölcük-Nemrut Gölü-Meke Gölü-Acıgöl

Karstik göller;

Göller Yöresi (Salda, Kestel) ve Teke Yöresi (Avlan, Suğla) karstik gölleri

Jips karstı gölleri (Hafik, Tödürge gölleri, Zara-Sivas)

Obruk gölleri (Obruk Platosu)

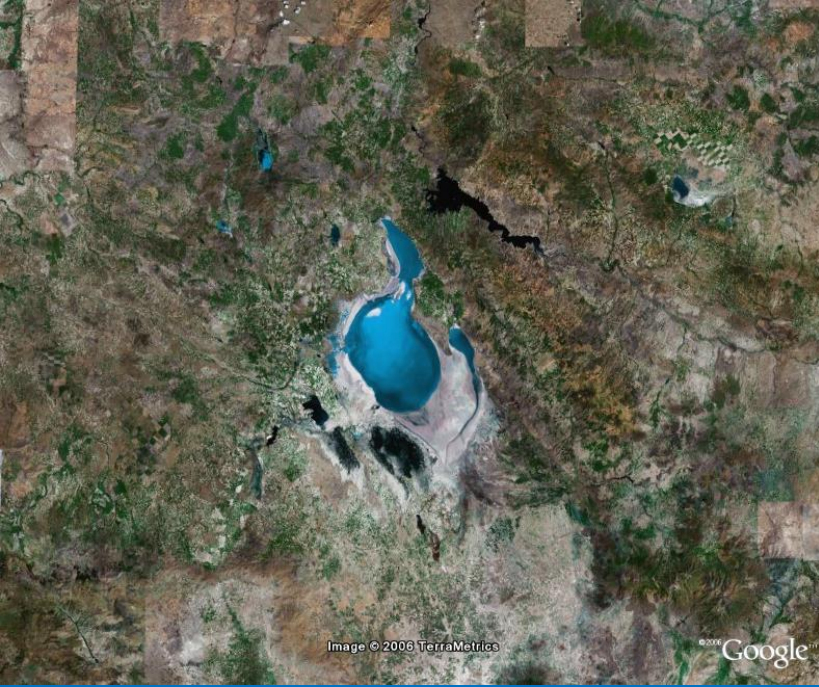
Buzul gölleri; Sirk gölleri, Moren seddi gölleri, eşik ardı gölleri

Yapay Göller (Baraj gölleri)

Bataklıklar

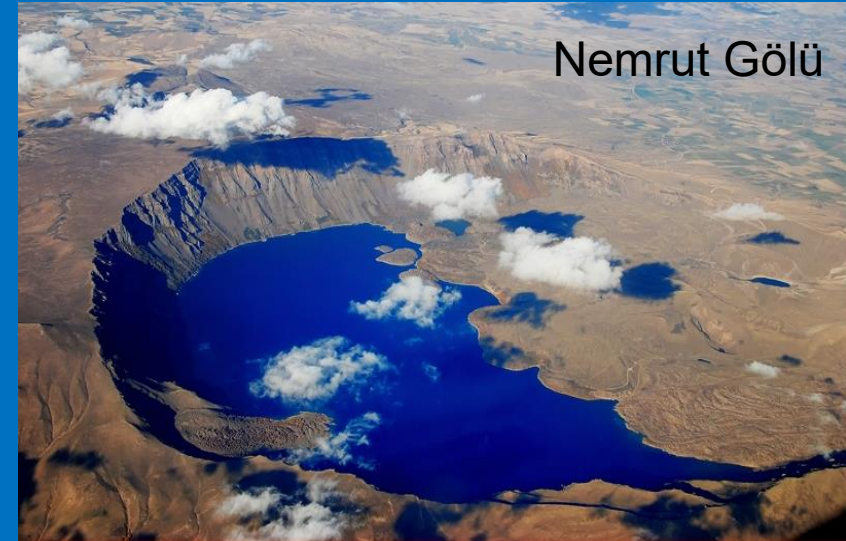
Tuz Gölü

Van Gölü

Eğirdir Gölü

Nemrut Gölü

Göbekli göl (Doğu Karadeniz Dağları)

Tödürge Gölü-Sivas

Oymapınar Baraj Gölü

Türkiye'nin Sulak Alanları

Göllerimiz yok oldu

Dengesiz yağış uyarısı

TÜRKİYE'nin, küresel iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer aldığı bildirildi. Türkiye'de en çok batı, iç ve güney kesimlerin ısınacağı'nın tahmin edildiğini ifade eden Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdür Yardımcısı Mahmut Kayhan, "Ülkemizde rüzgarlar ve fırtınaların daha çok sayıda ve daha sert eseceği görülüyor. Kentlerimizin kanalizasyon sistemleri, bugün ortaya çıkan dengesiz yağışları kaldırabilecek durumda değil. Örneğin günde en fazla 125 kilogram yağış almış bir kentimizdeki yağmur suyu taşıma kapasitesi en az 150 kilograma getirilmelidir" dedi. ■ **A.A**

Beyşehir Gölü, 3-5 yıl öncesine kadar böyleydi ve balık avlanıyordu. Şimdi ise bir bataklık halinde (yanda).

Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) Türkiye'deki kuraklık için "Yeryüzünün Sessiz Felaketi" adı altında bir rapor hazırladı. Rapora göre, Türkiye'nin belli başlı göllerinde kuraklık ve vahşi sulamanın getirdiği olumsuzluklar şöyle sıralandı:

- **TUZ GÖLÜ** Türkiye'nin ikinci en büyük gölü konumundaki gölün 40 yıl önce 260 bin hektar olan yüzölçümü 130 bin hektara düştü.
- **BEYŞEHİR GÖLÜ** Çumra Ovası'nın sulanması için sulama göleti olarak kullanılan göl, 25 yıl önce 20 metre derinliğe sahipken, bugün 5 metre 60 santimetre su derinliğine sahip
- **EĞİRDİR GÖLÜ** Derinliği 30 yılda 2.5 metre düştü. Önceki yıllarda 15 türün yaşadığı gölde şu an 3 tür balık yaşıyor.
- **ULUBAT GÖLÜ** Suyun miktarına bağlı olarak 160 bin hektara kadar çıkan göl alanı, 2007 yılında 125-135 bin hektarı geçemedi. Temmuz ayı ölçümüne göre en derin yeri 1 metre oldu.
- **EREĞLİ SAZLIKLARI** 1950'lerde 21 bin 500 hektar olan alanın büyüklüğü 3 bin hektara, 2007 temmuz sonu itibarıyla sazlıklardaki sulak alan bin hektara kadar düştü. Sazlıkların kuruması, bölgedeki tarımda rekolte kaybı, ayçiçeğinde yüzde 50, buğdayda

- yüzde 45-50 olarak gerçekleşti.
- **KULU GÖLÜ** Türkiye'nin önemli sulak alanlarından olan göl, yer altı su seviyesinin ciddi anlamda düşmesi nedeniyle neredeyse tamamen kurudu. Su kaynakları daha derine indiği için bölgede şeker pancarı üretimi önemli ölçüde azaktı.
- **AKŞEHİR GÖLÜ** Tamamen kurumuş durumda. Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'ne göre su kalitesi 4. sınıf olan gölde balık üretimi ve saz kesimi biterken, bölgede hububat ve yem bitkileri üretimi ağır darbe aldı. Meyvede hem rekolte hem de kalitede kayıp söz konusu.
- **MEKE GÖLÜ** Dünyada eş bulunmayan bu "jeolojik miras" yeraltı sularının çekilmesi nedeniyle neredeyse tamamen kurudu.
- **MANYAS GÖLÜ** Su seviyesi 1.5 metre çekildi. Göl alanındaki kayıklar karaya oturdu.
- **EBER GÖLÜ** En derin yeri bir kaç yıl öncesine kadar 21 metreyken, bugün gölün en derin yeri 1.5-2 metre. ■ **A.A**